

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu v právnej veci žalobcu: **Ing. R., H.**, *právne zastúpená: JUDr. Š.*, proti žalovanému: **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR**, Špitálska 4, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: 26674/2008-I/52 zo dňa 21.11.2008, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 4S/11/2009-61 z 30.09.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 4S/11/2009-61 zo dňa 30. septembra 2011 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené rozhodnutie žalovaného uvedené v záhlaví tohto rozsudku z dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP a vec bola žalovanému vrátená na ďalšie konanie. Rozhodnutím žalovaného bolo zamietnuté odvolanie žalobkyne a potvrdené rozhodnutie prvého stupňa vydané MPSVR z 22.8.2008 o zamietnutí žiadosti žalobkyne na zvýšenie príplatku za štátnu službu k dôchodku z dôvodu úpravy starobného dôchodku podľa § 293k zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zák. č. 310/2006 Z.z.. Krajský súd dospel na základe písomnej dokumentácie a vyjadrení účastníkov k záveru, že § 165b ods. 2 zákona o štátnej službe predpokladá použitie ust. § 108b zákona o štátnej službe v znení účinnom do 31.12.2003 aj po 31.12.2003. Podľa tohto zákonného ustanovenia štátnemu zamestnancovi, ktorému nárok na starobný dôchodok vznikol do 31.12.2003 zostáva zachovaný aj nárok podľa § 108a a § 108b. To znamená, že v prípade zmeny výšky starobného dôchodku oproti jeho výške v čase priznania (napr. na základe dodatočne hodnotenej doby zamestnania, resp. doby služby alebo zákonnej zmeny výpočtu výšky dôchodku) zostáva zachovaný nárok na výplatu príplatku vo výške, ktorej základom výpočtu je starobný dôchodok, na ktorý má dôchodca nárok v čase trvania nároku na príplatok a jeho výplatu. V prípade prepočítania starobného dôchodku podľa § 293k zákona o sociálnom poistení sa preto takto prepočítaný dôchodok stáva podkladom pre nový výpočet výšky príplatku k dôchodku (viď Rozhodnutie NS SR 9Sžso/51/2010 z 8.7.2011).

Z § 165b ods. 2 zákona o štátnej službe nevyplýva, že by bývalému štátnemu zamestnancovi zostával zachovaný nárok na príplatok k dôchodku vo výške, v akej mu bol priznaný a vyplácaný k 31.12.2003 a naopak, zostáva mu zachovaný nárok na výpočet príplatku podľa § 108a zákona o štátnej službe. Výška tohto príplatku sa musí vždy vypočítať percentuálne z výšky starobného dôchodku.

Postup, podľa ktorého sa štátnemu zamestnancovi poskytuje príplatok len vo výške upravenej podľa § 108b zákona o štátnej službe by spôsobil, že termín zachovania nárokov podľa § 165b by sa používal iným spôsobom v prípade zachovania nárokov podľa § 108a ako u nárokov podľa § 108b zákona o štátnej službe, hoci pre takéto rozdielne používanie termínu „zachovanie nárokov“ neexistuje zákonný podklad.

Z uvedených dôvodov Krajský súd v Bratislave žalobe v celom rozsahu vyhovel a napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou žalovaného určiť výšku príplatku podľa § 108a zák. č. 312/2001 Z.z. zo sumy starobného dôchodku, ktorá podľa § 293k zákona o sociálnom poistení bola určená ku dňu priznania starobného dôchodku, takto zistenú sumu príplatku upraviť podľa § 108b zák. č. 312/2001 Z.z. a na tom základe rozhodnúť o zvýšení príplatku v novo určenej výške.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný odvolanie a žiadal prvostupňový rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. d/ a f/ OSP), a dôvodil aj nesprávnou výškou priznanej náhrady trov konania. Dôvody odvolania žalovaný konkretizoval v časti II. odvolania nasledovne:

„Žalobkyňa poberá príplatok za štátnu službu k dôchodku na základe rozhodnutia Úradu pre štátnu službu, ktorým jej bol priznaný príplatok za štátnu službu k dôchodku v konkrétnej sume a percentuálnom podiele, v súlade s ktorým jej bol aj vyplácaný. Účinky tohto rozhodnutia treba považovať naďalej za zachované. Zákon č. 310/2006 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nadobudol účinnosť 1.8.2006. Uvedeným všeobecne záväzným právnym predpisom bol prijatý § 293k, na ktorý sa prvostupňový súd odvoláva, ani iným ustanovením zákona č. 310/2006 Z.z. však nebolo ustanovené oprávnenie, ktoré by zakladalo povinnosť správneho orgánu upravovať výšku príplatku za štátnu službu osôb, ktoré ho poberali na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia Úradu pre štátnu službu.

Ak by sa totiž malo žalobkyni vyhovieť, muselo by sa zrušiť pôvodné rozhodnutie o priznaní príplatku za štátnu službu k dôchodku a vydať nové. V súčasnosti však už neexistuje v zákone právny podklad na vydávanie nových rozhodnutí o priznaní príplatku, iba o ich pravidelnej ročnej valorizácii. Tento inštitút bol zrušený novelou zákona o štátnej službe (zákonom č. 551/2003 Z.z.) s účinnosťou od 1.januára 2004 s tým, že podľa prechodného ustanovenia § 165b ods. 2 zákona o štátnej službe štátnemu zamestnancovi, ktorému vznikol nárok na príplatok za štátnu službu k dôchodku a na zvyšovanie tohto príplatku do 31.decembra 2003, zostal tento nárok zachovaný. Inštitút vydávania nových

rozhodnutí o priznaní príplatku súčasny teda zákon nepozná, zákon č. 310/2006 Z.z. ho neupravil. Preto, a to je podstatné, v čase, keď sa o rozklade žalobkyne rozhodovalo nemal správny orgán oporu v zákone pre zmenu právoplatného rozhodnutia Úradu pre štátnu službu.

Priznaná suma sa teda upravovala len z dôvodu valorizácie dôchodkov v súlade s § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Vyššie uvedené rozhodnutie Úradu pre štátnu službu je právoplatné a vykonateľné a žalobkyňa Sociálna poisťovňa na jeho základe vypláca príplatok za štátnu službu k dôchodku doteraz.

Ak by Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zrušovalo právoplatné rozhodnutia Úradu pre štátnu službu a bez zákonného oprávnenia by vydávalo nové takéto rozhodnutia, **porušilo by čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.** (koniec cit.)

V časti III. odvolania žalovaný namietal zmätočnosť a nezrozumiteľnosť žiadosti samotnej žalobkyne. Krajskému súdu vytkol, že z jeho rozhodnutia nevyplýva, ako má byť vo veci rozhodnuté, pričom formuláciu uvedenú na 4. strane rozsudku začínajúcu slovami „v ďalšom konaní bude ...“, považuje za vnútorne protirečivú, neumožňujúcu vykonať prvostupňový rozsudok. Žalovaný v časti IV. spochybnil priznanú náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony, keďže samotnú žalobu v predmetnej veci nepodával právny zástupca žalobkyne.

Žalobkyňa v písomnom vyjadrení žiadala prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť a uplatnila náhradu odvolacích trov za jeden úkon právneho zastúpenia (za vyjadrenie).

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a to v medziach podaného odvolania a dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je dôvodné vyhovieť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania v súlade s § 250ja ods. 3 OSP, keď verejné vyhlásenie rozhodnutia oznámil spôsobom stanoveným v § 156 ods. 3 OSP na úradnej tabuli súdu ako aj na stránke www.nsud.sk.

V danej veci je nepochybné, že najvyšší súd v obdobne právnej veci už rozhodol rozsudkom 9Sžso/51/2010 dňa 8. júla 2011, na čo poukázal aj krajský súd, ako aj vo veci 7Sžso/11/2009 z 15. novembra 2010. Uvedené rozhodnutia sú žalovanému známe. Najvyšší súd sa stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu v plnom rozsahu, pretože vychádza z rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, ktorý v rozsudku 9Sžso/51/2010 vyslovil, že podľa § 108a ods. 1 písm. a/ a b/ a ods. 3 zákona č. 312/2001 Z. z o štátnej službe (v znení účinnom do 31. decembra 2003) štátny zamestnanec v stálej štátnej službe má nárok na príplatok za štátnu službu k dôchodku, ak skončil vykonávanie stálej štátnej služby a má nárok na výplatu starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku.

Výška príplatku za štátnu službu k starobnému dôchodku za každý rok praxe započítanej podľa § 81 ods. 1 a odseku 2 písm. a/ až g/ a § 159 ods. 2 je 1,25 % priznaného dôchodku.

Z citovaného ustanovenia je zrejмый úmysel zákonodarcu odvodiť výšku príplatku od výšky priznaného dôchodku.

Odvolaací súd dospel k záveru, že § 165b ods. 2 zákona o štátnej službe predpokladá použitie ustanovení § 108a a § 108b zákona o štátnej službe v znení účinnom do 31. decembra 2003 aj po 31. decembri 2003. Podľa tohto zákonného ustanovenia štátnemu zamestnancovi, ktorému nárok na starobný dôchodok vznikol do 31. decembra 2003 zostáva zachovaný aj nárok podľa § 108a a § 108b. To znamená, že v prípade zmeny výšky starobného dôchodku oproti jeho výške v čase priznania (napr. na základe dodatočne hodnotenej doby zamestnania, resp. doby služby alebo zákonnej zmeny výpočtu výšky dôchodku) zostáva zachovaný nárok žalobcu na výplatu príplatku vo výške, ktorej základom výpočtu je starobný dôchodok, na ktorý má dôchodca nárok v čase trvania nároku na príplatok a jeho výplatu. V prípade prepočítania starobného dôchodku podľa § 293k zákona o sociálnom poistení sa preto takto prepočítaný dôchodok stáva podkladom pre nový výpočet výšky príplatku k dôchodku.

Z § 165b ods. 2 zákona o štátnej službe nevyplýva, že bývalému štátnemu zamestnancovi zostáva zachovaný nárok na príplatok k dôchodku *vo výške*, v akej mu bol priznaný a vyplácaný k 31. decembru 2003. Naopak, zostáva mu zachovaný nárok na výpočet príplatku podľa § 108a zákona o štátnej službe. Výška tohto príplatku sa musí vždy vypočítať percentuálne z výšky starobného dôchodku. Uvedené nie je v rozpore z čl. 2 ods. 2 Ústavy SR

a nie je ani novým rozhodnutím o priznaní príplatku, keďže nárok je daný už pred 1.1.2004; so zreteľom na § 293k zákona o sociálnom poistení sa novo určila len jeho výška.

Postup, podľa ktorého sa štátnemu zamestnancovi poskytuje príplatok len vo výške, upravenej podľa § 108b zákona o štátnej službe by spôsobil, že termín zachovania nárokov podľa § 165b by sa požíval iným spôsobom v prípade zachovania nárokov podľa § 108a ako u nárokov podľa § 108b toho zákona o štátnej službe, hoci pre takéto rozdielne používanie termínu „zachovanie nárokov“ neexistuje zákonný podklad.

Odvolačí súd aj v danej veci zotrváva na svojom vyššie uvedenom právnom názore a preto prvostupňový rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, ktorý sa s názorom odvolacieho súdu zhoduje, ako vecne správny potvrdil. Krajský súd vecne správne tiež uviedol, že úlohou žalovaného bude určiť výšku príplatku podľa § 108a zák. č. 312/2001 Z.z. zo sumy starobného dôchodku, ktorá bola podľa § 293k zák. č. 461/2003 Z.z. určená ku dňu priznania starobného dôchodku a takto zistenú sumu upraviť podľa § 108b zák. č. 312/2001 Z.z.. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradiť rozhodovaciu činnosť správneho orgánu, ale preskúmať zákonnosť ním vydaného rozhodnutia. Príslušný výpočet musí teda v danom prípade vykonať žalovaný.

Pokiaľ žalovaný namietal výšku priznanej náhrady trov za dva úkony právnej služby v prvostupňovom konaní, odvolací súd nezistil dôvod na zmenu rozhodnutia, keďže dva úkony právnej služby boli vykonané prevzatím a prípravou zastúpenia a následne podaním písomného vyjadrenia vo veci k vyjadreniu žalovaného. Žalobkyni tiež patrí podľa § 250k ods. 1 OSP náhrada trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu) v sume 77,29 Eur (tarifná odmena podľa § 11 ods. 1 a § 14 ods. 1 v sume 57 Eur + 11,40 DPH + režijný paušál s DPH 7,41 Eur + 1,48 Eur).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. marca 2012

JUDr. Ida H a n z e l o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková